

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीसीतालक्ष्मणभरतशत्रुघ्नहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये आदिकाव्ये उत्तरकाण्डे

॥ अष्टादशः सर्गः ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीसीतालक्ष्मणभरतशत्रुघ्नहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

॥ अष्टादशः सर्गः ॥

रावणेन मरुत्तस्य पराजय इन्द्रादिभिर्मयूरादिभ्यो वरदानं च

प्रविष्टायां हुताशं तु वेदवत्यां स रावणः।
पुष्पकं तु समारुह्य परिचक्राम मेदिनीम् ॥ 7.18.1 ॥

ततो मरुत्तं नृपतिं यजन्तं सह दैवतैः।
उशीरबीजमासाद्य ददर्श स तु रावणः ॥ 7.18.2 ॥

संवर्तो नाम ब्रह्मर्षिः साक्षाद् भ्राता बृहस्पतेः।
याजयामास धर्मज्ञः सर्वैर्देवगणैर्वृतः ॥ 7.18.3 ॥

दृष्ट्वा देवास्तु तद् रक्षो वरदानेन दुर्जयम्।
तिर्यग्योनिं समाविष्टास्तस्य धर्षणभीरवः ॥ 7.18.4 ॥

इन्द्रो मयूरः संवृत्तो धर्मराजस्तु वायसः।
कृकलासो धनाध्यक्षो हंसश्च वरुणोऽभवत् ॥ 7.18.5 ॥

अन्येष्वपि गतेष्वेवं देवेष्वरिनिषूदन।
रावणः प्राविशद् यज्ञं सारमेय इवाशुचिः ॥ 7.18.6 ॥

तं च राजानमासाद्य रावणो राक्षसाधिपः।
प्राह युद्धं प्रयच्छेति निर्जितोऽस्मीति वा वद ॥ 7.18.7 ॥

ततो मरुतो नृपतिः को भवानित्युवाच तम्।
अवहासं ततो मुक्त्वा रावणो वाक्यमब्रवीत् ॥ 7.18.8 ॥

अकुतूहलभावेन प्रीतोऽस्मि तव पार्थिव।
धनदस्यानुजं यो मां नावगच्छसि रावणम् ॥ 7.18.9 ॥

त्रिषु लोकेषु कोऽन्योऽस्ति यो न जानाति मे बलम्।
भ्रातरं येन निर्जित्य विमानमिदमाहृतम् ॥ 7.18.10 ॥

ततो मरुतः स नृपस्तं रावणमथाब्रवीत्।
धन्यः खलु भवान् येन ज्येष्ठो भ्राता रणे जितः ॥ 7.18.11 ॥

न त्वया सदृशः श्लाघ्यस्त्रिषु लोकेषु विद्यते।
कं त्वं प्राक्केवलं धर्मं चरित्वा लब्धवान् वरम् ॥ 7.18.12 ॥

श्रुतपूर्वं हि न मया भाषसे यादृशं स्वयम्।
तिष्ठेदानीं न मे जीवन् प्रतियास्यसि दुर्मते ॥ 7.18.13 ॥

अद्य त्वां निशितैर्बाणैः प्रेषयामि यमक्षयम्।
ततः शरासनं गृह्य सायकांश्च नराधिपः ॥ 7.18.14 ॥

रणाय निर्ययौ क्रुद्धः संवर्तो मार्गमावृणोत्।
सोऽब्रवीत् स्नेहसंयुक्तं मरुतं तं महानृषिः ॥ 7.18.15 ॥

श्रोतव्यं यदि मद्वाक्यं सम्प्रहारो न ते क्षमः।
माहेश्वरमिदं सत्रमसमाप्तं कुलं दहेत् ॥ 7.18.16 ॥

दीक्षितस्य कुतो युद्धं क्रोधित्वं दीक्षिते कुतः।
संशयश्च जये नित्यं राक्षसश्च सुदुर्जयः ॥ 7.18.17 ॥

स निवृत्तो गुरोर्वाक्यान्मरुतः पृथिवीपतिः।
विसृज्य सशरं चापं स्वस्थो मखमुखोऽभवत् ॥ 7.18.18 ॥

ततस्तं निर्जितं मत्वा घोषयामास वै शुकः।
रावणो जयतीत्युच्चैर्हर्षान्नादं विमुक्तवान् ॥ 7.18.19 ॥

तान् भक्षयित्वा तत्रस्थान् महर्षीन् यज्ञमागतान्।
वितृप्तो रुधिरैस्तेषां पुनः सम्प्रययौ महीम् ॥ 7.18.20 ॥

रावणे तु गते देवाः सेन्द्राश्चैव दिवौकसः।
ततः स्वां योनिमासाद्य तानि सत्त्वानि चाब्रुवन् ॥ 7.18.21 ॥

हर्षात् तदाब्रवीदिन्द्रो मयूरं नीलबर्हिणम्।
प्रीतोऽस्मि तव धर्मज्ञ भुजङ्गाद्धि न ते भयम् ॥ 7.18.22 ॥

इदं नेत्रसहस्रं तु यत् तद् बर्हे भविष्यति।
वर्षमाणे मयि मुदं प्राप्स्यसे प्रीतिलक्षणाम् ॥ 7.18.23 ॥

एवमिन्द्रो वरं प्रादान्मयूरस्य सुरेश्वरः ॥ 7.18.24 ॥

नीलाः किल पुरा बर्हा मयूराणां नराधिप।
सुराधिपाद् वरं प्राप्य गताः सर्वेऽपि बर्हिणः ॥ 7.18.25 ॥

धर्मराजोऽब्रवीद् राम प्राग्वंशे वायसं प्रति।
पक्षिंस्तवास्मि सुप्रीतः प्रीतस्य वचनं शृणु ॥ 7.18.26 ॥

यथान्ये विविधै रोगैः पीड्यन्ते प्राणिनो मया।
ते न ते प्रभविष्यन्ति मयि प्रीते न संशयः ॥ 7.18.27 ॥

मृत्युतस्ते भयं नास्ति वरान् मम विहङ्गम।
यावत् त्वां न वधिष्यन्ति नरास्तावद् भविष्यसि ॥ 7.18.28 ॥

ये च मद्विषयस्था वै मानवाः क्षुधयार्दिताः।
त्वयि भुक्ते सुतृप्तास्ते भविष्यन्ति सबान्धवाः ॥ 7.18.29 ॥

वरुणस्त्वब्रवीद्धंसं गङ्गातोयविचारिणम्।
श्रूयतां प्रीतिसंयुक्तं वचः पत्ररथेश्वर ॥ 7.18.30 ॥

वर्णो मनोरमः सौम्यश्चन्द्रमण्डलसन्निभः।
भविष्यति तवोदग्रः शुद्धफेनसमप्रभः ॥ 7.18.31 ॥

मच्छरीरं समासाद्य कान्तो नित्यं भविष्यसि।
प्राप्स्यसे चातुलां प्रीतिमेतन्मे प्रीतिलक्षणम् ॥ 7.18.32 ॥

हंसानां हि पुरा राम न वर्णः सर्वपाण्डुरः।
पक्षा नीलाग्रसंवीताः क्रोडाः शष्पाग्रनिर्मलाः ॥ 7.18.33 ॥

अथाब्रवीद् वैश्रवणः कृकलासं गिरौ स्थितम्।
हैरण्यं सम्प्रयच्छामि वर्णं प्रीतस्तवाप्यहम् ॥ 7.18.34 ॥

सद्रव्यं च शिरो नित्यं भविष्यति तवाक्षयम्।
एष काञ्चनको वर्णो मत्प्रीत्या ते भविष्यति ॥ 7.18.35 ॥

एवं दत्त्वा वरांस्तेभ्यस्तस्मिन् यज्ञोत्सवे सुराः।
निवृत्ते सह राज्ञा ते पुनः स्वभवनं गताः ॥ 7.18.36 ॥

॥ इत्यार्षे श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये आदिकाव्ये
उत्तरकाण्डे अष्टादशः सर्गः ॥